

Федина О. О.

ІІІ курс, ОА-34

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Грицай О. І.

Національний університет «Львівська політехніка»

(м. Львів)

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК У ДІЯЛЬНОСТІ ТУРОПЕРАТОРА

Сьогодні туристична діяльність є прибутковою, оскільки із введенням безвізового режиму все більше громадян України можуть подорожувати за кордон. Проте, важливим є правильне визначення прибутку таких суб'єктів господарювання, адже Податковим кодексом України передбачено спеціальні норми при веденні туристичної діяльності [1].

Головними суб'єктами у сфері туристичного бізнесу є:

5. туроператори - юридичні особи, для яких виключною діяльністю є організація та забезпечення створення туристичного продукту, реалізація та надання туристичних послуг;

6. турагенти - юридичні особи, а також фізичні особи, які здійснюють посередницьку діяльність з реалізації турпродукту туроператорів і турпослуг інших суб'єктів турдіяльності, а також посередницьку діяльність щодо реалізації характерних та супутніх послуг.

Першим кроком при створенні будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності є вибір системи оподаткування. Туроператор як юридична особа може обрати загальну систему або третю групу спрощеної системи оподаткування. У першому випадку такий туроператор сплачує податок на прибуток згідно з вимогами Податкового кодексу України, а у другому випадку - єдиний податок від суми отриманого доходу [2].

Визнання доходів і витрат туристичним оператором здійснюється за кожним укладеним договором на туристичне обслуговування. Доходи від надання турпослуг туроператор відображає за кредитом субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт та послуг». Як правило, туристи вносять передоплату (аванс) за тур - ці надходження туроператор не включає до доходу [2].

Прямі витрати на укладений договір (тур) відображаються за Дт рахунку 23 «Виробництво». До таких витрат відносять, наприклад, послуги інших суб'єктів турдіяльності з формування тур продукту (готелів, перевізників, екскурсоводів тощо). Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості послуг установлює підприємство. За Кт рахунку 23 виробничу собівартість турпродукту списують у дебет субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» у періоді визнання доходу за цим туром [4].

Адміністративні витрати і витрати на збут відображають у періоді їх тздійснення. Якщо туроператор реалізував тур через турагента, посередницьку винагороду турагента він обліковує у складі витрат на збут (дебет рахунка 93) на дату підписання з тур агентом акта наданих посередницьких послуг.

Об'єктом оподаткування податком на прибуток є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у звітності підприємства відповідно до законодавства. Для суб'єктів підприємницької діяльності, які організовують туристичну діяльність, особливостей у визначення об'єкта оподаткування немає.

Проте, що стосується податку на додану вартість, то Податковим кодексом передбачено особливий порядок оподаткування такої діяльності: базою оподаткування туроператора є його винагорода. Її визначають як різницю між вартістю поставленого турпродукту (турпослуги) і сумою витрат, понесених туроператором внаслідок придбання (створення) такого продукту чи послуги. Отже, туроператори визначають зобов'язання за кожним договором на туристичне обслуговування.

Сумою витрат на придбання (створення) продукту є оборот за кредитом рахунку 23. При цьому слід звернути увагу, що заробітну плату працівників та суму нарахувань на неї, зайнятих формуванням туру, не включають до вартості витрат на придбання (створення) турпродукту (турпослуги), тобто не виключають з бази оподаткування ПДВ. До цих витрат, як правило, включають тільки придбані товари/послуги інших суб'єктів турдіяльності у зв'язку з формуванням турпродукту (турпослуги) з ПДВ.

Дата виникнення податкових зобов'язань у туроператора при постачанні турпродукту (турпослуги) є дата оформлення документа, що засвідчує факт їх постачання. Таким чином, податкові зобов'язання у туроператора при постачанні турпродукту (турпослуги) на дату отримання авансу (передоплати) від туриста не виникають, тобто податкова накладна не буде реєструватись.

Варто пам'ятати, що про результати своєї діяльності такі суб'єкти господарювання звітують не лише фіскальним органам шляхом подання фінансової та податкової звітності, а й статистичним, подаючи у визначені строки Звіт про туристичну діяльність [5].

Список використаних джерел:

1. Ангелко І. В. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі в Україні/ І. В. Ангелко // Український соціум: зб. наук. праць. - 2014.

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-УІ (зі змінами та доповненнями).

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. №290.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318.

5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. - Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>